

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Димитър Тодоров Кръстев,

член на научно жури в конкурс за заемане на академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ по 2.1. Филология (Теория и история на литературата), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски“ в ДВ, бр. 61/05.08.2016

Относно: научната, научно-приложната и професионално-академичната дейност и продукция, представена от участника в конкурса

доц. д-р Силиян Стоянов.

I. Обобщени данни за кандидата.

Доц. д-р Силиян Стоянов е завършил специалност „Българска филология“ в СУ „Св. Климент Охридски“ през 1986 година. В ЮЗУ постъпва през 1988 година. Защитава през 1996 година докторска дисертация на тема „За ползата, поетиката и социалния смисъл на популярната белетристика на историческа тема в България в периода между двете световни войни“, а от 2002 година насам заема академичната длъжност „доцент“. Натрупал е сериозен опит като университетски преподавател както в ЮЗУ, така и в Националния университет „Тарас Шевченко“ в Киев (в периода 1994-1998) и университетите в гр. Мелитопол и гр. Бердянск (в периода 2002-2006). След хабилитацията си като доцент през 2002 година има издадени едно монографично изследване, едно учебно помагало и над 30 студии и статии, публикувани в престижни национални и международни научни издания. Наред с научната и преподавателската си дейност, доц. Стоянов има ангажимент и към ръководно-административната дейност на ЮЗУ, работейки в периода 2007-2015 година като заместник-декан по учебната работа, качеството на обучение и акредитацията на Филологическия факултет.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представената за участие в конкурса творческа продукция

Представеният за участие в конкурса труд на доц. д-р Силиян Стоянов „Литература и технологии“ представлява оригинално изследване върху актуален

за съвременните хуманитарни науки проблем. Проблемът е актуален и в същото време парадоксален. От една страна, изкуството и техниката са, изглежда, изначално свързани; свързани са те, така да се каже, етимологично, тъй като имат общи корени посредством названията си. От друга, отношението между артистичната и духовна дейност на човека и технологичния напредък често са мислени (особено в зрялата и късната Модерност) в конфронтация, като антагонистични – техниката и непрестанният стремеж към удобствата, осигурени от техническия прогрес, биха могли да се възприемат не само като оптимизиращи и облекчаващи човешкия живот, но и като основната заплаха за „природността“ на човека и духовните му потребности. (В това отношение е достатъчно дори само споменаването на мислители като Валтер Бенямин, Теодор Адорно, Мартин Хайдегер, Алфред Вебер, Питирим Сорокин.) Изследването на доц. Стоянов обаче следва своя собствена стратегия и не желае нито да „потъва“ в неразрешими парадокси, нито да изпада в хуманитарни жалби по чезнещата автентичност на човешкото и по разрушената от технологиите неповторимост на художествената аура. Формулирани точно и ясно, изходните предпоставки на неговия труд са в убеждението, че могат да бъдат изследвани някои специфични аспекти и функции на литературата чрез проследяване на въздействието, което има върху нея развитието на аналоговите технологии, представляващи своеобразното „друго“, диалектически чертаещо границите на литературното. Може да се каже, че това е научен проект, положен върху много строен бинарен модел, реализиран и на концептуално, и на емпирично равнище; а заложеният изследователски проблем много уместно и прецизно е съобразен с темпоралните граници на обекта на изследване – българската литература от средата на XIX век до 40-те години на XX век. От една страна, отношението „литература/технологии“ се изследва чрез, първо, анализ на присъствието в литературните текстове на образи и сюжети, появили се вследствие на технологичния прогрес, и, второ, чрез проследяване на влиянието на абстрактния език на технологиите върху езика на литературната

творба. От друга страна, на работното изследователско диференциране на два основни аспекта на отношенията между човека и машината (единият – механизмирането на представата за човешкото тяло посредством аналогията между човека и машината, и другият – футуристичните и оптимистични визии на литературата, дошли вследствие на представата за машината като средство за подобряване и облекчаване на човешкия живот) отговаря структурното и проблемно-тематично обособяване на двата основни дяла в изследването. Единият е със заглавие „Човекът и машината” (стр. 9-112) и включва шест глави, а другият е със заглавие „Силата” (стр. 113-247) и включва седем глави. Заключителните два текста представляват своеобразен епилог на изследването, задаващ перспективи към евентуално негово „продължение”, включващо в ползрението си развитието вече и на дигиталните технологии и въздействието им върху художествената комуникация и художествените текстове.

III. Критични бележки и препоръки

Не бих си позволил критични бележки към един завършен, оригинален и добре структуриран труд какъвто е трудът на доц. д-р Силиян Стоянов „Литература и технологии”.

IV. Заключение

Монографичният труд „Литература и технологии” представлява оригинално и приносно изследване и има безспорни качества, за да получи положителен вот като хабилитационен труд. А неговият автор – доц. д-р Силиян Стоянов, който е единствен кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” по 2.1. Филология (Теория и история на литературата), притежава повече от достатъчен научен, педагогически и експертен потенциал и затова убедено предлагам на научното жури да му присъди академичната длъжност „професор”.

Дата: 30.11.2016

Член на научно жури:

Доц. д-р Димитър Кръстев